

ISKRA - DELTA

Združeni za proizvodnjo računalnikov

Okoli 700 delavcev Elektrotehne delovne organizacije Delta in Iskrine temeljne organizacije združenega dela Računalniki se je 15. aprila na referendumu odločilo, da bodo odslej enotno proizvajali računalniške sisteme. Delavci Iskrinega tozda Računalniki so se odločili, da se vključijo v enovito delovno organizacijo DELTA, delavci nekdanje delovne organizacije Delta pa so se odločili za izločitev iz Sestavljene organizacije združenega dela Elektrotehna in za vključitev v Sestavljeno organizacijo združenega dela Iskra.

ISKRA-DELTA bo odslej pojem domače računalniške industrije.

RADO FALESKINI, pomočnik direktorja za koordinacijo programa Delta, nam je povedal, da bo delovna organizacija Delta še naprej ohranila svojo identiteto. Kot enovita delovna organizacija bo zaradi optimizacije del združevala delovne procese proizvodnje, razvoja, vzdrževanja, aplikacije, trženja in nenazadnje tudi izobraževanja, čeprav so vse te funkcionalne enote prej opravljali tako pri Iskri kot pri Delti. »Združitev v Iskra - Delta smo morali predhodno tudi

družbeno-ekonomsko upravičiti,« je dejal tovariš Faleskini. »Izdelali smo analizo o ekonomsko-financijskih vidikih združitve in ugotovili, da sta obe prejšnji organizaciji združenega dela v letih od 1979 do 1980 poslovali uspešno. Lani pa sta se srečali z zmanjšano prodajo proizvodov in storitev, čemur so botrovali predvsem ovire pri zagotavljanju reprodukcijskih materialov.« Največ težav je imela ob zaključku lanskega poslovnega leta Iskrina temeljna organizacija združenega dela Računalniki, ki je zaključila poslovanje z izgubo 72 milijonov dinarjev. To izgubo je v prvem letošnjem četrtletju pokrila s pomočjo lastnih in združenih sredstev rezerv ter z ustvarjenim čistim dohodkom drugih organizacij združenega dela v Sestavljeni organizaciji združenega dela Iskra. Sredstva za pokritje izgube nimajo vračilne obveznosti.

Šele po saniranem stanju so nastopili vsi ekonomski pogoji za združitev in normalno skupno delo naprej. Proizvodni program Iskra-Delta bo vsaj nekaj časa še ostal nespremenjen. »Nekaj časa, pomeni dve ali tri leta,« je dejal tovariš Faleskini, »saj se generacije ra-

čunalnikov zelo hitro menjajo. Iskra-Delta bo v prihodnje prevzela tudi vse licenčne obveznosti, ki pa se v letošnjem letu že iztekajo. Še naprej bomo uvažali osnovne elemente elektronike, vendar brez licenc. Razvijali bomo bivši Iskrin računalniški sistem ID 80 tako, da bo čimbolj zamenljiv z nekdanjimi Deltinimi komponentami. Nove naloge pa bodo dobili tudi nekdanji Deltini računalniški sistemi, predvsem za potrebe v telefonijski, čemur se je prej bolj posvečala Iskra.«

Zaradi poenotenega proizvodnega programa, reprodukcijskega materiala in tehnoloških postopkov bo lahko Iskra-Delta proizvajala večje serije računalnikov, bolj rentabilno. Pa še nečesa ne smemo pozabiti. Že v začetku letošnjega leta so pri Delti podpisali samoupravni sporazum z Gorenjem o prenosu proizvodnje terminalov in računalnikov Delta 340 v Gorenje. Enotna domača proizvodnja in trženje računalnikov tako v prihodnje ne bodo več le želja in beseda na papirju.

Predstavniki enovite delovne organizacije ISKRA-DELTA in predstavniki temeljne organizacije združenega dela Elektrotehne delovne organizacije Tovarna gospodinjstva opreme iz sozda Gorenje so že podpisali samoupravni sporazum o razvoju, proizvodnji, trženju in vzdrževanju računalniških sistemov, ki so ga delavci Delti in Iskrinega tozda Računalniki sprejeli na skupnem zboru v ponedeljek, 12. aprila.

VIDA PETROVIČ

Delavci Elektrotehne delovne organizacije Delta in Iskrine temeljne organizacije združenega dela Računalniki so se 12. aprila prvič sestali na skupnem zboru v veliki predavalnici Ekonomske fakultete Borisa Kidriča v Ljubljani. Na zboru delavcev, ki so se ga udeležili tudi Deltini delavci iz Sarajeva, Iskrini iz Kranja, predstavniki Gorenja iz Titovega Velenja, predstavniki republiškega komiteja za znanost in kulturo, inštituta Jožef Stefan ter predsednik ljubljanske mestne skupščine Marjan Rožič so razpravljali o programskih usmeritvah računalništva v Sloveniji. Na koncu so sprejeli samoupravni sporazum o skupnem razvoju in trženju računalniških sistemov.

Foto: V. P.

Geološki zavod, ki ima sedež za Bežigradom, je predsedstvo SFRJ ob 35-letnici uspešnega dela odlikovalo z Redom zasluga za narod s srebrnimi žarki. Na slavnostni seji delavskega sveta je Janez Rigler izročil odlikovanje Janezu Tomšiču, predsedniku delavskega sveta, v imenu 3.000-članskega kolektiva pa se je zahvalil predsednik poslovnega organa Peter Grašek.

Foto: S. D.

Še bolj varčevati

S problemske konference komunistov v Astri

V sredo, 7. aprila, so se Astrini komunisti zbrali na problemski konferenci, kjer so obravnavali tri teme: osnutek plana sozda za leto 1982 z vidika realizacije plana za leto 1981, teze za razvojno in poslovno politiko sozda in informiranje v sozdu.

Kljub nekoliko slabši udeležbi so v nekaj več kot treh urah temeljito obdelali naštetje teme. Poročevalca pri prvi in drugi točki sta bila člana kolegijskega poslovnega odbora Miran Verdel in Adi Rogelj, pri tretji pa urednik Astrinega časopisa Borut Pogačnik.

Konference so se udeležile tudi delegacije proizvodnih celovnih organizacij, združenih v sozdu. Glede plana za letošnje leto so bila sprejeta vodila in smernice: več in bolje

varčevati; napeti vse sile za dosego letošnjega plana kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja; povečati medsebojne blagovne tokove med članicami sozda; uvesti nagrajevanje po delu v vseh tistih DO, kjer to še ni zaživel; izboljšati delovno disciplino, solventnost, racionalizirati zaposlenost; stalno izboljševati odnose med DO in delovno skupnostjo skupnih služb kakor tudi odnose med delavci in drugo.

Podprli so teze poslovne in razvojne politike sozda, ki so bile na tej konferenci prvič javno predstavljene. Teze bodo nedvomno precej pripomoglek usmeritvi sozda in naravnosti v jugoslovanski in slovenski prostor, saj brez razvojne in poslovne politike ni moč pričakovati strateških odločitev, ki pa so in bodo v zaostrenih pogojih gospodarjenja še kako pomembne. Tudi sicer so o sedanjih pogojih gospodarjenja veliko razpravljali. Predstavniki proizvodnega dela sozda so vse navzoče seznanili z vrsto problemov, s katerimi se sedaj srečujejo: od nabave surovin iz uvoza do disparitete cen, pomanjkanja nafte in padca kupne moči.

Da bi mogli delavci sozda bolje samoupravljati so bili mnenja, da bo potrebno informiranosti posvetiti več pozornosti. Kar 36 odstotkov delavcev ne dobiva Astrinega časopisa. Čeprav so objektivne težave morda le v eni DO, ki ni s slovensko govorečega področja, pa v drugih prevladuje subjektivna ocena, da je potrebno štediti tudi na področju informiranja. Komunisti so takšne poskusne štednje na račun informiranosti zavrnil.

Predstavniki proizvodnih DO so imeli tudi nekaj kritičnih pripomb na račun trgovinskega dela sozda, predvsem pri preskrbi surovin tako doma kot iz uvoza. Menili so, da so blagovni tokovi usmerjeni preveč v plasman in premlavo v nabavo, kjer pa so sedaj problemi največji. Nekaj odprtih problemov je bilo tudi glede solventnosti v sozdu, kar pa bodo z dobro voljo in predvsem za boljše disciplino v poslovanju zmogli premagati.

Takšna problemska konferenca je lahko nadvse pomembna, če se problemi odkrito povedo in če se seveda najdejo zanje tudi ustrezne rešitve. Čeprav je bilo razprav-

ljalcev bolj malo, se zdi, da premor do naslednje konference ne bi smel biti predolg.

B. P.

MOČNEJŠI SOZD

Ars Inženiring v Astri

Delovna organizacija Ars Inženiring je od 24. februarja dalje uradno v SOZD Astra in sicer združena v nekdanje Astrine DO Storitve tako, da se zdaj imenuje Astra DO Ars Inženiring. Po referendumu, kjer so se delovni ljudje obeh delovnih organizacij odločili za združitev, tako zdaj tudi ta DO posluje v okviru Astrinega sozda.

Nekdanji Ars Inženiring je imel lani zaradi motenih samoupravnih odnosov »prislino upravo« in rešitev je bilo iskati v združitvi z močnejšim. Astrina DO Storitve je opravljala nekaj vrst del, ki so bile tudi predmet poslovanja Ars kot na primer področje ekonomske propagande, sejmi, oblikovanja interierjev itd. Poleg tega pa združeni v DO Astra-Ars Inženiring opravljajo še prevozne storitve, sanacije gradbenih objektov, razne adaptacije, organizacijo proslav in praznovanj, projektiranje in izvajanje interierjev in eksterierjev, polaganje talnih in stenskih oblog itd. Skratka, dokaj pisana ponudba nove delovne organizacije.

Po uspelem referendumu je seveda potrebno sprejeti še vrsto novih aktov, izvesti novo organiziranost ter seveda dobro delati. Nova DO bo imela sicer svoj sedež v občini Vič, toda kot članico Astrinega sozda jo kaže omeniti in predstaviti tudi občanom Bežigrada.

B. P.

Novi izdelki iz obrtne delavnice

Ivan Dolžan iz Šentjakoba je razvil mehčalec vode

Pestra je življenjska pot mojstra Ivana Dolžana. Kje vse je hodil, kaj je delal praden se je ustalil v Šentjakobu? O tem sva se pogovarjala ob najinem naključnem srečanju v Merkurjevi trgovini, kjer prodajajo njegove izdelke.

Kot projektant centralnih kurjav je pred dvajsetimi leti odšel po zaslužek v Švico, kjer se mu je kasneje pridružila še žena. V organizaciji, kjer je delal v oddelku priprave dela, si je nabral novih izkušenj in spoz-

nal sodobno tehnologijo montaže centralnega ogrevanja.

Po povratku v domovino je nekaj časa delal v zunanji trgovini, dokler se ni dokončno odločil in leta 1968 začel na svoje. Prvo obratovalnico je imel v Ljubljani, kjer je bil med aktivnejšimi obrtniki takratnega obrtnega društva. Pred petimi leti se je preselil v Šentjakob. A bolj malo je bil doma, saj je bil vezan na terensko delo in skupaj s svojimi delavci je prepotoval

domala vso Jugoslavijo, od Titograda do Kopra, pa Cresa in Lošinja. Lahko bi rekli, da je bil iskan mojster, saj se je z naročnikom dogovoril za prevzem kompletnega dela, od izdelave projekta do končne montaže in barvanja centralne napeljave. Značilno za Dolžana je bilo tudi to, da je delo, ki ga je prevzel opravil hitro, kajti le tako se je lahko držal predračuna, ki je pri njem vedno pomenil tudi končno ceno.

Pri svojem delu pa se je srečeval tako kot tudi drugi obrtniki in graditelji s pomanjkanjem različnih materialov. Med takimi je bil tudi mehčalec vode, zlasti manjši, za gospodinjstva občanov. Na Pomorski šoli v Piranu so mu naročili, da mora vgraditi mehčalec vode. Dalj časa ga je iskal po vsej Jugoslaviji, dokler ni prišel do kemične tovarne v Hrastniku, kjer so izdelovali metasil kristale, ki se uporabljajo v mehčalcih. Ti polisulfatni kristali namreč preprečujejo nastajanje kotlovcov. Metasil povzroča, da postanejo delci apnenca sluzasti in se zaradi tega ne prijemajo na kovinske površine. To je pomembno tudi zaradi prihranka energije, saj grelec z debelo oblogo porabi več energije za ogrevanje vode, kot pa takšen brez apnenčaste obloge.

Dolžan je kasneje razmišljal in prišel do zaključka, da bi mehčalec lahko delali tudi doma v Jugoslaviji, saj je osnovne surovine zanje – metasil – v Hrastniku dovolj. Začel je razvijati nov izdelek, ki je prirejen za rabo v gospodinjstvih in obrtnih obratovalnicah ter prepotrebno zlasti v tistih predelih, kjer je v vodi mnogo apnenca. Nekaj let je trajal razvoj mikromehčalca Dimarin, katerega izvedbo je Dolžan že zaščitil pri Patentni pisarni in Ljubljani. Danes skupaj z ženo že uspešno proizvajata večje serije mikromehčalca za tržišče. Mimogrede povedano je ta mikromehčalec pregledal tudi Zavod SR Slovenije za zdravstveno varstvo in ugotovil, da voda, ki se pretaka skozenj, zdravju ni škodljiva.

Čeprav je mojster Dolžan uspešno končal razvoj novega izdelka, po katerem je že sedaj v trgovinah precej povpraševanja, že razvija nove izdelke. Tudi ti bodo tesno povezani z njegovo dosedanjjo prakso in med njimi bo najbrž zelo zanimiv filter za vodo, ki ga sedaj zamašimo na jugoslovanskem tržišču. In kar je najvažnejše, Dolžan pripravlja takšen filter, ki bo cenen in dostopen najširšemu krogu kupcev.

A. DVORŠAK

»Vel sestavni deli za Dimarin so domači – z njim bomo uspešno nadomestili uvoz,« pravi Dolžanova.

Foto: A. D.